

1. מר [REDACTED], ת.ז. [REDACTED].
2. עמותת "גישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע"

ע"י ב"כ עוה"ד מיכל לופט ו/או אסנת כהן-ליפשיץ ו/או
סטפאני בן-נון ו/או מורן גור ו/או מוריה פרידמן שריר
מ"גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע"
רחוב הרכבת 42, תל אביב, 67770
טלפון: 03-6244120; פקס: 03-6244130

העותרים

- נגד -

1. שר הביטחון
2. מתאם פעולות הממשלה בשטחים
3. מינהלת התיאום והקישור לרצועת עזה

כולם ע"י פרקליטות המדינה, מחלקת הבג"צים
רחוב צלאח א-דין 31, ירושלים
טלפון: 02-6266590; פקס: 02-6467011

המשיבים

תגובה מטעם העותרים

בהתאם להחלטת כב' בית המשפט מיום 19.7.2017, ולבקשת הארכה המוסכמת שהוגשה ביום 20.7.2017, מוגשת בזאת תגובת העותרים לתגובת המשיבים.

1. לאחר בירור עם העותר, עולה כי הוא נכון בלית ברירה לחתום על התחייבות שלא לשוב לביתו במשך שנה, אם בכך כרוך אישור יציאתו ללימודים בירדן. זאת, למרות הפגיעה הקשה שתיגרם עקב כך לזכותו לחופש תנועה והפגיעה הפוטנציאלית בזכותו לחיי משפחה וזכויות אחרות, אם לא תתאפשר חזרתו לביתו במהלך תקופת הלימודים ולפני תום השנה.

2. יובהר, כי בניגוד למצג שניסו המשיבים ליצור בתגובתם, כאילו העותר בחר מיוזמתו שלא להגיש בקשה ליציאה "ארוכת טווח" לחו"ל, לעותר לא הייתה שום ידיעה או יכולת להגיש בקשה כזו. כאשר הגיע העותר למשרדי הוועדה האזרחית הפלסטינית והגיש את בקשתו, הוא ציין שהוא מעוניין לצאת ללימודים בחו"ל. **נציג הוועדה לא ציין בפניו שישנה אפשרות לצאת לחו"ל בכפוף לחתימה שלא לשוב ולא הציג בפניו את טופס החתימה** (ספק אם טופס זה כלל מצוי בידי הוועדה). נציג הוועדה רק ביקש מהעותר את אישור הקבלה לאוניברסיטה, אישור הכניסה לירדן (עדם ממאנעה) וצילום תעודת זהות. למעשה, הרושם שהעותר קיבל הוא שאין כל הבדל בין יציאה ללימודי תואר ראשון לבין יציאה ללימודי תואר שני.

3. למען הסר ספק יובהר כי העותר פנה למשרדי "גישה" רק לאחר שהגיש את הבקשה האמורה לצאת ללימודים. כפי שצוין בעתירה, הבקשה הוגשה ביום 29.3.2017, ולפי אתר הוועדה האזרחית הפלסטינית הועברה לצד הישראלי רק ביום 27.4.2017.

4. באשר לאישור הכניסה לירדן, אישור זה אכן היה בתוקף עד ה-29.6.2017, ובשל העובדה שהמשיבים התעכבו בטיפול בבקשה ובמתן מענה עליה במשך **כחודשיים**, העותר החמיץ את ההזדמנות לצאת במסגרת תוקפו המקורי. **עם פקיעתו פנה העותר לחידוש האישור, וזה עתיד להתקבל בימים הקרובים**. לכן, העותר צופה כי הכניסה לירדן לא תהווה כל בעיה ברגע שיתקבל אישור המשיבים לכך.

5. לנוכח האמור, העותר מוכן להגיש בקשה חדשה ליציאה לחו"ל "לטווח ארוך", זאת בכפוף להתחייבות המשיבים כי בקשה זו תיבחן ותאושר במהירות האפשרית, שכן כאמור בעתירה הלימודים כבר החלו לפני כחודש.

6. **לצד האמור** מתבקש בית המשפט הנכבד שלא למחוק את העתירה ולהותיר על כנה לשם דיון לגופו של עניין בסוגיות העקרוניות העולות ממנה:

א. ההבחנה, השרירותית והבלתי סבירה לטעמם, בין סטודנטים לתואר ראשון לסטודנטים לתארים מתקדמים.

ב. תנאי החתימה הבלתי חוקי שנקבע במסגרת היתר היציאה ל"טווח ארוך", בייחוד על רקע ההבחנה השרירותית בין תואר ראשון ושני.

7. **נוכח הטענות שהעלו המשיבים לעניין זה בתגובתם המקדמית, ונוכח חשיבות הנושא, העותרים יבקשו לטעון בעל פה בעניין זה בדיון בפני הרכב. העותרים סבורים שלא ניתן להכריע בסוגיות אלו על בסיס התגובה המקדמית של המשיבים בלבד. בדיון בפני הרכב ניתן יהיה לפרוש בפני בית המשפט הנכבד את מלוא התשתית העובדתית והמשפטית וכן להציג בפני בית המשפט הנכבד נתונים התומכים בטענות הצדדים.**

8. דיון עקרוני בפני הרכב נדרש גם משום שמן השטח עולות עדויות על פגמים מהותיים ופרוצדוראליים משמעותיים ביישום הקריטריון של "יציאה לטווח ארוך" בכפוף לחתימה. כך למשל, **לעמותת "גישה" נודע כי עוד היום נציגי מת"ק עזה החלו לחלק טפסי התחייבות לתושבי עזה שאושרה יציאתם לחו"ל, כאשר כבר היו בתוך האוטובוס הלוקח אותם למעבר אלנבי (!!).** הטפסים הוצמדו להיתרי היציאה שהונפקו לתושבים, והתושבים נדרשו לחתום עליהם מבלי שידוע להם במה מדובר, וכאמור לאחר שבקשותיהם אושרו מבלי שצוינה דרישת החתימה כתנאי לאישור זה. נציגי המת"ק הציגו את החתימה כעניין פרוצדוראלי, של מה בכך.

9. התנהלות זו מנוגדת לפרוצדורה הקבועה ב"סטטוס ההרשאות", הקובעת כי התושב יחתום על הטופס במועד הגשת הבקשה (סעיף 4(ד)6) בעמ' 18 ב"סטטוס ההרשאות" - ע/8 לעתירה). חמור מכך, **התנהלות זו עולה כדי חוסר תום לב משווע מצד המשיבים ומשקפת, לדעת העותרים, את התכלית האמיתית העומדת מאחורי דרישת החתימה - להבטיח שכמה שיותר תושבים מרצועת עזה ייסעו לחו"ל ולא ישובו בעתיד הקרוב. מיותר לציין שהצבת תנאי החתימה בפני תושבים שכבר מצויים, הלכה למעשה, רגל אחת מחוץ לרצועת עזה ובדרך לעולם החיצון, היא אקט פסול באשר היא שוללת את בחירתם החופשית והאמיתית. היא מהווה ניצול ציני של מצבם המוחלש ממילא ושל תלותם המוחלטת במדינת ישראל לשם**

יציאה לחו"ל. חתימה בסיטואציה זו, שנעשתה תחת לחץ, כפייה ועושק, היא בוודאי בטלה מדעיקרא.

10. לנוכח האמור לעיל, באשר לסעד הפרטני- העותר נכון להגיש בקשה חדשה ליציאה ל"טווח הארוך", בכפוף להתחייבות המשיבים כי יבחנו במהירות האפשרית. זאת, בין היתר נוכח מחדליהם בטיפול בבקשתו הנוכחית, כפי שתוארו בעתירה. באשר לסעד העקרוני- בית המשפט הנכבד מתבקש להותיר את העתירה תלויה ועומדת ולקבוע כי הדיון בסעד העקרוני יתקיים בפני הרכב, בהתאם ליומנו של בית המשפט הנכבד.

מיכל לופט, עו"ד
באת-כוח העותרים

25.7.2017